

بررسی اثرات عصاره ی الکلی گلبرگ زعفران (*Crocus sativus* L.) بر پارامترهای خون در موش های صحرایی

عاطفه بابایی^{۱*}، جواد آرشامی^۲، علی رضا حق پرست^۳، محسن دانش مسگران^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد علوم دام گرایش فیزیولوژی

۲- عضو هیئت علمی گروه علوم دامی دانشگاه فردوسی دانشکده کشاورزی

۳- عضو هیئت علمی دانشکده دامپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد

Atefeh_babaie@yahoo.com نویسنده مسئول: عاطفه بابایی، مشهد، دانشگاه فردوسی، دانشکده کشاورزی گروه علوم دامی

چکیده:

گلبرگ زعفران حاوی مقادیر زیادی از ترکیبات گلیکوزیدی، فلاونوئیدی و آنتوسیانین ها می باشد. هدف از تحقیق حاضر، بررسی اثرات عصاره گلبرگ زعفران بر پارامترهای خون در موش صحرایی می باشد. بدین منظور پنج گروه شش تایی از موش های نر جنس ویستار مورد استفاده قرار گرفت. گروه کنترل نرمال سالیان و چهار گروه دیگر دوزهای ۷۵، ۱۵۰، ۲۲۵ و ۴۵۰ mg/kg عصاره الکلی گلبرگ زعفران را به مدت ۱۴ روز دریافت کردند. پس از پایان دوره میزان کلسترول، تری گلیسرید، کراتینین، پروتئین تام، آلبومین و آنزیم های ALT و AST سرم خون با استفاده از کیت های بیوشیمیایی اندازه گیری شدند. نتایج نشان داد که، میزان آلبومین به طور معنی داری افزایش و کلسترول و AST به صورت وابسته به دوز نسبت به گروه کنترل کاهش یافت ($p < 0.05$). مقادیر تری گلیسرید، کراتینین و پروتئین تام تغییر معنی داری نداشتند. میزان افزایش در مقدار آلبومین و کاهش آنزیم های کبدی می تواند نشان دهنده ی عدم آسیب بافت و بهبود عملکرد کبد باشد. کاهش در کلسترول می تواند ناشی از ترکیبات فلاونوئیدی عصاره گلبرگ زعفران باشد.

کلمات کلیدی: متابولیت های خونی - عصاره الکلی زعفران - موش صحرایی

مقدمه:

زعفران با نام علمی *Crocus sativus* L. از خانواده زنبقی ها می باشد. زعفران یکی از محصولات اصلی ایران و به خصوص استان خراسان می باشد که در طب سنتی به خواص دارویی بی شمار آن اشاره گردیده است. طبق تحقیقات انجام شده گلبرگ زعفران حاوی گلیکون فلاونول میریستین، کواریستین، کامپفول و دو نوع آنتوسیانین به نام های دلفینیدین و پتونیدین می باشد. در مطالعات گوناگون خواص آنتی اکسیدانی (۸) اثرات ضد التهابی (۵،۱۰)، سمیت عصاره گلبرگ زعفران (۵،۱)، اثر ضد افسردگی (۶) و اثر برفشار خون (۴) عصاره گلبرگ زعفران مورد بررسی قرار گرفته است. هر ساله مقادیر زیادی از گلبرگ زعفران بدون استفاده بدور ریخته می شود، در حالی که شواهد گوناگونی مبنی بر وجود ترکیباتی با اثرات فارماکولوژی مختلف در گلبرگ زعفران است که می توان در مصارف انسانی، دام و طیور مورد استفاده قرار داد. تحقیق حاضر جهت بررسی اثرات عصاره گلبرگ زعفران بر متابولیت های خون در موش های صحرایی صورت گرفت.

مواد و روش ها:

۱- عصاره گیری: گلبرگ های زعفران تازه از مزارع اطراف تربت حیدریه در خراسان رضوی جمع آوری و توسط هرباریوم دانشگاه فردوسی مورد تایید قرار گرفت و به آن کد (FUMH) ۳۱۸۳۲ داده شد. پس از خرد کردن گلبرگ های خشک شده، به میزان لازم حلال اتانول ۸۰٪ به آن افزوده و به مدت چند دقیقه مخلوط تکان داده شد. پس از ۷۲ ساعت، محتویات ظرف صاف و به مدت ۱۰ دقیقه سانتریفوژ با دور ۲۵۰۰ rpm شد. محلول بخش بالایی لوله جدا گردید و حلال اضافی در دستگاه خذف